НЭЭЛТТЭЙ ГОВЬСҮМБЭР ХӨТӨЛБӨР

2023-2024 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТ

№	Арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Шаардагдах хөрөнгийн хэмжээ /сая.₮/	Биелэлт	Хувь
Зорилго 1. Орон нутагт иргэд, ААН-ийг шилжин суурьшихад дэмжих замаар хүн ам, үйлдвэрлэл үйлчилгээний хүчин чадал, татварын бааз суурийг нэмэгдүүлэх							
Зорилт 1.1. Аймаг, орон нутгийг сурталчлах, уулзалт, зөвлөгөөн, нөлөөллийн арга хэмжээг зохион байгуулах, аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд мэдээлэл хүргэх.							
1.1.1	Улаанбаатар хотод “аймгийн нээлттэй хаалганы уулзалт, өдөрлөг” арга хэмжээг зохион байгуулах	Зохион байгуулсан арга хэмжээ Хамрагдсан хүний тоо	-	1 200	10.0	Улаанбаатар хотод 2023 оны 03 дугаар сарын 10-ны өдөр “Хөдөөгийн сэргэлт” чуулга уулзалт, арга хэмжээнд аймгийн танилцуулга, бодлого чиглэл, холбогдох мэдээллийг аймгийн Засаг дөргө болон агентлаг хэлтсийн дарга нар нийт 1490 иргэнд хүргэн ажилласан байна.	100
1.1.2.	“Хөрөнгө оруулагчдын нэгдсэн чуулган” форумыг зохион байгуулах	Чуулга уулзалт зохион байгуулсан байх Хамрагдсан хүний тоо	-	1 250	10.0	Төр, хувийн хэвшлийн зөвлөлдөх уулзалтыг “Нээлттэй Говьсүмбэр аймаг” хөтөлбөрийн хүрээнд аймгийн Засаг даргын захирамжаар байгуулагдсан аймгийн орлогч даргаар ахлуулсан ажлын хэсэг 2023 оны 04 дүгээр сарын 21-ний өдөр орон нутагт ашигт малтмалын бүтээгдэхүүн тээвэрлэлт, ачилт буулгалтын үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгж байгууллагуудтай уулзаж,	100

						тулгамдсан асуудлуудаар санал солилцохын зэрэгцээ нийгмийн уулзалтад 36 аж ахуйн нэгж байгууллага болон малчдын төлөөлөл 4 иргэн оролцсон ба холбогдох аж ахуйн нэгж байгууллагуудтай хариуцлагын гэрээ байгуулан ажилласан.	
1.1.3.	Цахим контент, сурталчилгааны материал бэлтгэж, тогтмол сурталчлах	Контентийн тоо /салбар бүрийн сайн туршлага, давуу тал боломжийг харуулсан/ Сурталчилгаа Хандалт авсан хүний тоо	-	20-оос доошгүй Тогтмол 10000	10.0	Шинэ сэргэлтийн бодлогын хүрээнд “Хөдөөгийн сэргэлт” чуулганы үеэр хотоос хөдөөг зорих сонирхолтой иргэдэд орон нутгаа сурталчилж, Говьсүмбэр аймагт тавтай морил-20 минутын видео контентыг бэлтгэн давхардсан тоогоор 4200 хандалттай байна. Орон нутагт болж буй цаг үеийн үйл явдлыг “Гайхамшигт монгол наадахай”, “Монголын үнэн” сонин, Говьсүмбэрийн телевиз, МҮОНРТ-ийн орон нутаг дахь сурвалжлагчтай гэрээ байгуулан хамтран ажиллаж байна. Үүнд: “Гайхамшигт монгол наадахай” студитэй хамтран хагас жилийн байдлаар нийт 18 видео бэлтгэн хандалтын тоо давхардсан тоогоор 18982 иргэдэд хүргэсэн байна. “Монголын үнэн” сонинд нийт 26 цаг үеийн мэдээг 5 дугаарт өгч, нийт 17500ш хэвлэгдэн олон нийтэд сурталчилсан байна. Говьсүмбэр аймгийн хэмжээнд болж буй цаг үеийн үйл явдлыг Говьсүмбэр энэ 7 хоногт тойм мэдээг нийт 16 удаа бэлтгэн давхардсан тоогоор 11647 иргэд олон нийтэд мэдээллийг хүргэсэн. Говьсүмбэрийн телевиз, МҮОНРТ-ийн	100

						орон нутаг дахь сурвалжлагчтай гэрээ байгуулан хамтран ажиллаж хагас жилийн байдлаар нийт 10 ярилцлагыг иргэдэд хүргэсэн байна	
1.1.4.	Их, дээд сургууль, мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвийг төгсөж байгаа оюутан залууст чиглэсэн “Нутгаа зорьё” өдөрлөг зохион байгуулах	Орон нутаг дахь ажлын байрны өдөрлөг зохион байгуулсан байна.	-	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо-1 Оролцогчдын тоо-200	5.0	Тухайн өдөрлөгийг зохион байгуулах төлөвлөгөө боловсруулагдаж байгаа болно.	30
1.1.5.	Орон нутагт шилжин ирэгсдэд олгож байгаа боломж, дэмжлэг нөхцлүүдийн жагсаалтыг гарган цахимд болон бусад хэлбэрээр /газар, өмчлөл, бизнес, татварын хөнгөлөлт гэх мэт/ нийтэд мэдээллэх	Нийтэд мэдээллэсэн тоо /давхардсан тоогоор/	-	50 удаа	-	Орон нутаг руу чиглэсэн төрийн бодлогыг таниулах “Хөдөөгийн сэргэлт” чуулганы үеэр Засаг дарга ярилцлага өгч орон нутгаа сурталчилсан. Үүнд: Хөдөөгийн сэргэлт албан ёсны пэйж хуудас, EAGLE телевиз, NTV телевиз, Малчин телевиз, 25 дугаар телевизэд 5 ярилцлага өгөн мэдээллийг олон нийтэд хүргэсэн. Шинэ сэргэлтийн бодлогын хүрээнд “Хөдөөгийн сэргэлт” чуулганы үеэр хотоос хөдөөг зорих сонирхолтой иргэдэд орон нутгаа сурталчилж, Говьсүмбэр аймагт тавтай морил-20 минутын видео контентыг бэлтгэн давхардсан тоогоор 4200 хандалттай байна.	90
1.1.6.	Говьсүмбэр аймагт Ерөнхий боловсролын сургууль төгсөгчдийн дунд спортын бага наадам зохион байгуулах	Хэдэн хүн хамрагдсан байдал 3 төрөлт спортын бага наадамд оролцогчдын тоо	-	1000	50.0	Говьсүмбэр аймгийн ерөнхий боловсролын сургуулиудын үе үеийн төгсөгчдийн дунд аймгийн Засаг даргын нэрэмжит “НӨХӨРЛӨЛ” спортын 3 төрөлт анхдугаар бага наадмын 2022 оны 11 сарын 11-13-ны өдрүүдэд Улаанбаатар хотод зохион	

						байгуулж, 1988-оноос 2021 оныг хүртэлх нийт 31 төгсөлтийн 1300 гаруй тамирчид оролцсон. 2023 онд уг тэмцээнийг аймагтаа 10 дугаар сард зохион байгуулахаар төлөвллөгөө гарган ажиллаж байна.	30
1.1.7.	Соёл, урлаг, зан заншлаа сурталчилсан эвент арга хэмжээ зохион байгуулах, сурталчлах	Зохион байгуулсан эвент арга хэмжээ Хамтран ажилласан байгууллага Хамрагдсан - дотоодын аялагчдын тоо гадаадын жуулчдын тоо	1 17 3500 87	2 18 4000 150	20.0	Соёлын биет бус өвийг өвлөн уламжлагчаар дамжуулан өвлүүлэн уламжлуулах, түгээн дэлгэрүүлэх, хадгалж хамгаалах, соёлын бодлогын талаар авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээг сурталчилан таниулах зорилгоор “Сүмбэр сумын соёлын биет бус өвийг өвлөн уламжлагчдын зөвлөгөөн”-ийг 05 сарын 25-ны өдөр зохион байгуулахаар захирамж удирдамж гарган ажиллаж байна. Хүрсэн түвшин: Зохион байгуулсан эвент арга хэмжээ-1 Хамтран ажилласан байгууллага-2 Хамрагдсан: дотоодын аялагчдын тоо-120 гадаадын жуулчдын тоо-0 Хэрэгжилт-70	70
1.1.8.	Зочлох үйлчилгээний салбарын байгууллагуудын чадавхийг сайжруулах, ажлын байр нэмэгдүүлэх	Нэмэгдсэн ажлын байрны тоо	4	20		Зочлох үйлчилгээний салбарын ажлын байрыг нэмэгдүүлэх зорилтын хүрээнд Сүмбэр сумын 1 дүгээр багийн нутаг дэвсгэрт 11 ортой зочид буудлыг шинээр ашиглалтад оруулан 3 ажлын байр нэмэгдүүлсэн. Төрийн үйлчилгээний байгууллагын ажлын байрыг нэмэгдүүлэхээр Шивээговь сумын Засаг даргын Тамгын газарт “Мэдээ мэдээлэл, олон нийттэй харилцах ажилтан” гэх 1 орон тоог шинээр батлуулан ажиллуулаад байна. Мөн аймаг, орон нутгийг сурталчлах арга хэмжээг зохион байгуулах ажлын хүрээнд сумын	100

						Эрүүл мэндийн төвд нэн шаардлагатай эмчийн сул орон тоог нөхөхөөр улсын Анагаах ухааны чиглэлийн сургуулиудтай уулзалт зохион байгуулж, 1 эмчийн орон тоог нөхөн ажилласан. Хүрсэн түвшин: Нэмэгдсэн ажлын байрны тоо Хэрэгжилт-100	
1.1.9.	Шинэ сэргэлтийн бодлогын хүрээнд 21 аймгийн хэвлэл мэдээллийн багийн группт тавигдсан шинэ мэдээллийг орон нутгийн иргэдэд хүргэх	Хүргэсэн мэдээллийн тоо	-	10	-	Мэдээллийг тухай бүр аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын пэйж хуудас болон “Говьсүмбэр аймагт тавтай морил” фэйж хуудсанд 10 мэдээллийг шэйр хийж, иргэдэд түгээж ажиллаж байна.	100
1.1.10.	“Нутагтаа амьдрах сайхан” нэвтрүүлэг бэлтгэж, олон нийтийн сувгаар түгээнэ.	Бэлтгэн хүргэсэн нэвтрүүлгийн тоо	-	4	1.0	Говьсүмбэр телевизээс Тухайн нэвтрүүлгийг бэлтгэх бэлтгэл ажлыг хангаж ажиллаж байна.	30
Зорилт 1.2. Орон нутагт бүртгэлтэй, үйл ажиллагаа нь зогссон аж ахуйн нэгжүүдэд үйл ажиллагааг үргэлжлүүлэх, хүчин чадлаа нэмэгдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх.							
1.2.1.	Орон нутагт бүртгэлтэй үйл ажиллагаа нь зогссон 72 аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааг дэмжих	Дэмжлэг үзүүлсэн аж ахуйн нэгжийн тоо	-	30	-	Аймгийн хэмжээнд идэвхтэй үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжүүдийн ажиллаж байгаа боловсон хүчин,дутагдалтай байгаа сул орон тооны судалгааг авч, нэгтгэн, орон нутгийн онцлогт тохирсон ажлын байрыг нэмэгдүүлэх, боловсон хүчин бэлтгэх, хүний нөөцийн төлөвлөлтийг сайжруулах чиглэлээр төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран ажиллах талаар дунд хугацааны төлөвлөлтөд 3 зорилт, арга хэмжээг тусгав. Арга хэмжээний биелэлт 50%. Эхний хагас жилийн байдлаар аймгийн хэмжээнд хүнс, худалдаа, хөнгөн үйлдвэрийн салбарт нийт 638 иргэн ажиллаж байгаа бөгөөд 364 сул ажлын байр байна. Мөн аж ахуйн	90

						нэгжид 10 ажлын байр нэмэгдэж, нийт 648 иргэн ажлын байраар хангагдан ажиллаж байгаа нь 1.6 хувиар өссөн. **Хүрсэн түвшин:** **Аж ахуйн нэгжид 10 ажлын байр нэмэгдэж, нийт 648 иргэн ажлын байраар хангагдан ажиллаж байгаа нь 1.6 хувиар өссөн.**	
1.2.2.	Үйл ажиллагаа нь зогссон аж ахуй нэгжүүдэд “Бизнесээ хэрхэн хөгжүүлэх вэ” сэдэвт сургалтыг мэргэжлийн байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулах, арга зүйгээр хангах, зээлийн бодлогоор дэмжих	Зохион байгуулсан сургалтын тоо Хамрагдсан ААН-ийн тоо Үйл ажиллагаа нь сэргэсэн ААН-ийн тоо Зээлд хамрагдсан ААН-ын тоо	-	4 50 5 1	100.0 сая төгрөг	Аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар, Жижиг дунд үйлдвэрийн газар, Best сургалтын төвтэй хамтран 2023 онд Жижиг, дунд үйлдвэр, хоршооны салбарын хөнгөлттэй зээл, санхүүгийн дэмжлэгт хэрхэн хамрагдах тухай сургалтыг зохион байгуулж орон нутгийн жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгч 29 иргэн, аж ахуйн нэгжийн төлөөлөл хамрагдсан. Мөн аймгийн ЖДҮДСангийн хөнгөлөлттэй зээлэнд хамрагдахаар 7 аж ахуйн нэгж 857,5 сая төгрөгний төсөл хүргүүлсэн бөгөөд нарийвчилсан судалгааны шатанд 647,9 сая төгрөгний санхүүжилттэй 5 төсөл шалгарч дараагийн шатны үнэлгээ хийгдэж байна. Хүнс, хөдөө аж ахуйн салбарын үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчдийг мэргэжлийн болон технологийн мэдээллээр хангах ажлаар 2023 оны хагас жилийн байдлаар Аймгийн Хөдөө аж ахуйн газраас зохион байгуулсан Хоршоо хөгжүүлэх сан, ЖДҮ хөгжүүлэх сангийн сургалт, мөн зээлийн батлан даалтын сан зэрэг сургалтанд жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгч нарыг сургалтанд 7 хүнийг давхардсан тоогоор 21 хүнийг хамруулж нөлөөллийн арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн.	100

						Үйл ажиллагаа нь зогссон ААН 2023 оны хагас жилийн байдлаар байхгүй болно. **Хүрсэн түшин:** **Зохион байгуулсан сургалтын тоо-4** **Хамрагдсан ААН-ийн тоо-51** **Үйл ажиллагаа нь сэргэсэн ААН-ийн тоо-** **Зээлд хамрагдсан ААН-ын тоо-5**	
1.2.3.	Үйл ажиллагаагаа өргөтгөх, эргэлтийн хөрөнгийн дэмжлэг шаардлагатай байгаа болон шинээр байгуулагдсан, шилжиж ирж байгаа аж ахуйн нэгжүүдийн төслийг сонгон шалгаруулах замаар ЖДҮХС-аас хөнгөлөлттэй зээлийг 60 сарын хугацаатай олгох	Дэмжлэг авсан ААН-ийн тоо Үнэээс гарааны бизнесийн төсөлд олгосон зээлийн хэмжээ Шилжиж ирсэн ААН-ийн тоо		3-аас доошгүй 20.0 сая төг-өөс доошгүй 1-ээс дээш	500.0 сая.төг	Засгийн газрын 2020 оны 113 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Жижиг, дунд үйлдвэрийг хөгжүүлэх сангаас хөнгөлөлттэй зээл олгох, сонгон шалгаруулах, дамжуулан зээлдүүлэх, эргэн төлүүлэх, хяналт тавих журам”-ын дагуу зарлагдсан төслийн сонгон шалгаруулалт аймгийн Засаг даргын А/171 дугаар захирамжаар томилогдсон дэд хорооны 2023 оны 6 дугаар сарын 12-ны хурлаар сүүлийн шатны сонгон шалгаруулалтаа хийв. Дэд хорооны тогтоолоор сонгон шалгаруулалтын дүн, эрэмбэлсэн жагсаалтыг хүргүүлж, аймгийн Засаг даргын 2023 оны 6 дугаар сарын 15 ны А/118 захирамжаар баталгаажуулан, 3 төслийн 448’000’000 төгрөгийн төслийн дүнг сангийн мэдээллийн санд оруулж, ЖДҮГ-т хувийг хүргүүлсэн. Үүнд: Эрчимжсэн мал аж ахуй 1 төсөл, хөрөнгийн хэмжээ 250’000’000 төгрөг, Мах махан бүтээгдэхүүн, Хүнсний зоорь агуулахын чиглэлээр 2 төсөл 198’000’000 төгрөг байна. **Үр дүн:**	100

						Очирмөнх Хайрхан ХХК - Мах махан бүтээгдэхүүн боловсруулах чиглэлээр -98,000,000 **Педим инсайт повер -Төмс, хүнсний ногоо зоорь - 100,000,000.00** **Өрнөх Чойр хоршоо - Эрчимжсэн мал аж ахуй -250,000,000.00**	
1.2.4.	Орон нутгийн тэргүүлэх чиглэлтэй уялдуулан хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхэлдэг хоршоо, олон төрөлт хоршоо, бусад иргэн, ААН-д Хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээлийн дэмжлэг үзүүлэх	Дэмжлэг авсан хоршоо, ААН-ийн тоо ХХС-ийн зээлд хамрагдсан иргэний тоо Үүнээс гарааны бизнесийн төсөлд олгосон зээлийн хэмжээ Шилжиж ирсэн ААН-ийн тоо		5-аас доошгүй 1-ээс дээш 1-ээс дээш 1-ээс дээш	300.0 сая.төг-өөс доошгүй	Сүмбэр сум 2023 онд хоршоо хөгжүүлэх сангаас олгох зээлийн тэргүүлэх чиглэлийн саналыг иргэд аж ахуйн нэгжээс 5 сарын 25-ны өдрийг хүртэл авч байна. Ингэснээр сумын тэргүүлэх чиглэлийн төслийг сумын ИТХурालд өргөн барина. 2022 оны 11 сард сумын хоршоо хөгжүүлэх сангийн тэргүүлэх чиглэлээр хадлангийн тоног төхөөрөмж худалдан авах, хог дахин боловсруулах төсөл батлагдсан байсан. Үүнээс сумын Дэвжихтаван эрдэнэ хоршоо нь 50 сая төгрөгийн Хоршоо хөгжүүлэх сангаас хадлангийн тоног төхөөрөмж авахаар төсөл ируулж санхүүжилтээ худалдан авсан. Энэ онд хог хаягдал дахин боловсруулах 65 сая төгрөгний төсөл сумын иргэн Б-ээс ирсэн бөгөөд төслийг хуралдаанаар оруулахаар ажиллаж байна. Хүрсэн түвшин: СХС-гийн зээлийн дэмжлэг авсан зээлдэгчийн тоо-1 тоног төхөөрөмжийн дэмжлэгт авсан үйлдвэрлэл эрхлэгчийн тоо-1 Дэмжлэг авсан хоршоо, ААН-ийн тоо-1 ХХС-ийн зээлд хамрагдсан иргэний тоо-1 Үүнээс гараааны бизнесийн төсөлд олгосон зээлийн хэмжээ-50 000 0 Шилжиж ирсэн ААН-ийн тоо-0 Хэрэгжилт-100	100
Зорилт 1.3. Улаанбаатар хотод бүртгэлтэй боловч орон нутагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжүүдийн салбарыг орон нутагт татвар төлөгчөөр бүртгэх.							

1.3.1.	Улаанбаатар хотод бүртгэлтэй болович орон нутагт тээвэр, экспортын үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгжүүдийн орон нутагт татварын төрлөөр бүртгэх.	Орон нутагт бүртгүүлсэн аж ахуйн нэгжийн тоо	-	44	-		
Зорилт 1.4. Орон нутагт ажиллаж, амьдарч байгаа болович шилжин ирээгүй иргэдийг шилжүүлэх, бүртгэх.							
1.4.1.	Улаанбаатар Төмөр Замын харьяа Чойр өртөө, Замын 3-р анги, ТҮГазар, Чойр солилцох тасаг, Галын анги болон төмөр замын баруун талд үйл ажиллагаа явуулж байгаа ААНэгжийн ажилчин албан хаагчдын судалгааг гаргаж, хөдөөгийн багийн иргэдийн багийн даргийн мэдээллийн санд үндэслэн бүртгэж авах.	Бүртгүүлсэн иргэдийн тоо	-	120	-	Хугацаа болоогүй.	-
1.4.2.	Иргэд шилжилт хөдөлгөөний бүртгэл хийлгэхэд тулгардаг хүндэрлийг бууруулах	Улсын бүртгэгч нарыг төрийн үйлчилгээг операторын горимоор үзүүлэх сургалтад хамруулах (Хамрагдалтын хувь)		100	-	УБЕГ-аас аймгийн иргэний улсын бүртгэлийн тасгийн дарга нарыг хамруулах сургалтыг 2023 оны 05 дугаар сарын 17-19-ны өдрүүдэд танхимаар зохион байгуулсан. Тус сургалтанд ИУБТ-ын даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Ш.Уранчимэг хамрагдсан. Мөн ИУБТ-ын улсын бүртгэгч Б.Болортуяа нь 2023 оны 06 дугаар сарын 02-ны өдөр УБЕГ-аас зохион байгуулагдсан онлайн сургалтанд тус тус хамрагдаж зохих мэдлэгийн олж авсан бөгөөд ИУБГ-аас ирүүлсэн холбогдох чиглэлийг хэрэгжүүлэн ажиллав.	100
1.4.3.	Иргэний улсын бүртгэлийн мэдээллийн санг багуудын хүн ам, өрхийн мэдээллийн сантай холбох асуудлыг	Мэдээллийн нэгдсэн эх үүсвэртэй болсон байна. (Ажлын гүйцэтгэлийн хувь)		100	-	Иргэний улсын бүртгэлийн мэдээллийн санг багуудын хүн ам, өрхийн мэдээллийн сантай холбох асуудал шийдвэрлэгдээгүй байгаа тул	100

	судлах, холбогдох газарт санал уламжлан шийдвэрлүүлэх					сумдаас түр оршин суух бүртгэлтэй иргэдийн судалгааг авсан. Багуудаас ирүүлсэн түр оршин суух бүртгэлтэй 508 иргэний нэрсийг шүүж үзэхэд аймгийн харьяалалгүй 440 иргэн байсан. Түр оршин суух бүртгэлтэй 440 иргэнийг байнгын оршин суугчаар бүртгүүлэх талаар албан тоотыг сумдын тамгын газарт хүргүүлж ажилласан.	
1.4.4.	Цахим шилжилт хөдөлгөөний талаар сурталчилгаа нөлөөллийн ажил зохион байгуулж, иргэдийг мэдээллээр хангах	цахим шилжилт хөдөлгөөн хийгддэг болсон байна. (Сурталчилгааны тоо Хандсан иргэдийн тоо)		30 1000	3.0	АЗДТГ-аас зохион байгуулсан нээлттэй хаалганы өдөрлөг, Цахим гадаад паспортыг хэрэглээнд нэвтрүүлэхтэй холбогдуулан нээлтийн үйл ажиллагаа, Аймгийн Ахмадын хорооноос зохион байгуулсан мэдээллийн цаг болон ажлын байран дээрээс нийт 6 удаагийн сургалтаар 350 гаруй иргэдэд цахим шилжилт хөдөлгөөний талаар иргэдэд мэдээлж сурталчилгаа хийсэн.	100
Зорилт 1.5. Баянтал суманд боловсруулах үйлдвэр, тээвэр логистикийн төв байгуулахыг бодлогоор дэмжих.							
1.5.1.	Баянтал суманд ажиллаж байгаа болон шинээр үйлдвэр байгуулах санал санаачлагыг дэд бүтэц болон газрын бодлогоор дэмжих	Газрын бодлогоор дэмжсэн аж ахуйн нэгжийн тоо Улсын бүртгэлд бүртгүүлсэн өдрөөс хойш таван жилийн хугацаанд БОНАТ-ыг хөнгөлөлт үзүүлсэн ААН-ийн тоо		2 2	-	Баянтал суманд шинээр үйлдвэр байгуулахаар иргэн, аж ахуйн нэгжээс газар эзэмших санал хүсэлт ирээгүй байна.	30
1.5.2.	Улаанбаатар хотод байршиж буй цэргийн зарим анги, салбарыг Баянтал суманд байгуулахыг бодлогоор дэмжих	Тодорхой анги, салбар шилжин байрласан байна.		Гүйцэтгэлийн хувь 10	-	Аймгийн Засаг дарга Батлан хамгаалах яамны холбогдох албан тушаалтнуудтай 2023 оны 03 дугаар сарын 21-ний өдөр хамтран ажиллан Баянтал суманд цэргийн анги байгуулагдсан тохиодолд аймаг, сум бодлогоор дэмжихээ илэрхийлсэн байна.	30

Зорилт 1.6. Сүмбэр суманд Чойр өртөөг өргөтгөж, авто болон төмөр замд тулгуурласан тээвэр логистикийн төв байгуулах ажлыг судалж, бодлогоор дэмжих							
1. 6.1.	Чойр өртөөг өргөтгөх ачиж буулгах талбайг нэмэгдүүлэх ажлыг газрын бодлогоор дэмжинэ.	Гүйцэтгэлийн хувь	-	10	-	Тухайн жилийн газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу Сүмбэр сумын 1 дүгээр баг замын баруун талд 1 га газрыг үйлдвэрлэлийн зориулалтаар сумын Засаг даргын 2023 оны 05 сарын 09-ны өдрийн А/109 тоот захирамжаар газар эзэмших эрхийг олгосон. Хүрсэн түвшин: Гүйцэтгэлийн хувь-100	100
1.6.2.	Мандалговь, Чингис, Чойр хотыг холбосон автозам, Улаанбаатар Замын-үүдийн чиглэлийн босоо тэнхлэгийн автозамын уулзварт гүний гааль, автотээврийн үйлчилгээний төв, тээвэр логистикийн төв байгуулах	Гүйцэтгэлийн хувь	-	10	-	Босоо тэнхлэгийн авто замын ажлын ТЭЗҮ хийгдсэн. Замын ажлын төсөв 2023 оны төсөвт тусгагдаагүй байна.	10
1.6.3.	Сүмбэр суманд худалдаа, үйлчилгээний төвүүдийг байгуулах, худалдаа, үйлчилгээний чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг томоохон татвар төлөгч аж ахуйн нэгжүүдийн салбаруудыг байгуулахыг бодлогоор дэмжих.	Шинээр бий болсон зочид буудлын тоо		1	2000.0	Сүмбэр сумын 1 дүгээр багийн нутаг дэвсгэрт 11 ортой зочид буудлыг иргэн Д.Гэрэлтуяа шинээр ашиглалтад оруулсан бөгөөд 3 иргэнийг ажлын байраар хангаж ажиллаж байна. Хүрсэн түвшин: Шинээр бий болсон зочид буудлын тоо-1	100
Зорилт 1.7. Орон нутаг болон бүс нутгийг хүнсээр хангах, хүнсний зориулалтаар стандартад нийцсэн агуулах зоорийг нэмэгдүүлэх, хүнсний үйлдвэрлэлийг кластераар хөгжүүлэх.							
1.7.1.	Шивээгийн булгийг түшиглэн улирлын хүлэмжийн цогцолбор байгуулах, хүнсний нарийн ногоо, навчит таримлын	Улирлын хүлэмжийн тоо Хүлэмжийн нийт талбай /мкв/ Таримлын төрөл /тоо/		20 2400 8-аас доошгүй	150.0 сая.төг	Хэрэгжээгүй	0

	үйлдвэрлэл, хангамжийг нэмэгдүүлэх	Хураасан ургац /тн/		60 тн-оос багагүй			
1.7.2.	Хүнсний зориулалтаар стандартад нийцсэн агуулах зоорийг нэмэгдүүлэх	Шинээр бий болсон зоорийн хэмжээ, тн		500-аас доошгүй	2.3 тэрбум төг	Сүмбэр сумын хоршоо хөгжүүлэх сангаас олгох зээлийн тэргүүлэх чиглэл ИТХурлалаас батлагдаагүйтэй холбоотой махны болон хүнсний бүтээгдэхүүн хадгалах зориулалт бүхий агуулах барих төсөл ирээгүй. Хувийн хэвшлийн 2 аж ахуй нэгж гүн хөргүүртэй зоорийг ашиглалтад бүрэн оруулан үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Шивээговь сумын иргэн В.Оюундэлгэр нь өөрийн өмчлөлийн газарт 40тн зоорь бэлтгэн ашиглаж байна. II улиралд стандартын шаардлага хангасан зоорь, агуулахын тоог гаргаж, үйл ажиллагаанд хяналт тавих ажлыг эрчимжүүлсэн. Хүрсэн түвшин: Шинээр бий болсон зоорийн хэмжээ, тн-40тн Стандартын шаардлага хангасан зоорь, агуулахын тоо-5	90
1.7.3.	Хүнсний боловсруулах үйлдвэр цех, хүнсний чиглэлээр үйлчилгээ явуулж байгаа ААН-ийг хөнгөлөлттэй зээлийн дэмжлэг үзүүлэх	Махны үйлдвэр /дунд/ Боловсруулах мах /тн/ Сүү боловсруулах Боловсруулах сүү /тн/		1 800 тн 1 200 тн-оос дээш	1.5 тэрбум 1.2 тэрбум	Хэрэгжээгүй	0
1.7.4.	Хүнсний хангамж, аюулгүй байдал” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд дотооддоо үйлдвэрлэсэн хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдлыг	Лабораторийн ажилтнуудын чадавхийг дээшлүүлэх сургалт, арга зүйн арга хэмжээ /тоо/		2-оос дээш 5-аас дээш	1.3 тэрбум	Хэрэгжээгүй	0

	хангуулах, хяналт тавих лабораторийн чадавхийг дээшлүүлэх, итгэмжлэлийн хүрээг өргөтгөх	Итгэмжлэлийн хүрээг өргөтгөх Тоног төхөөрөмжийг шинэчлэх, нэмэгдүүлэх		10-аас дээш			
1.7.5.	Стратегийн хүнсний улирлын нөөцийг эрэлт, нийлүүлэлт, хэрэглээний онцлогтой уялдуулан, бүрдүүлэх	Махны нөөцийн хэмжээ /тн/		30 -аас дээш	45.0 сая төг	Хэрэгжээгүй	0
Зорилт 1.8. Уул уурхайн жишиг сургууль Политехникийн коллежийг дээд боловсролтой мэргэжилтэн бэлтгэдэг шаталсан сургалттай болгож, шаардлагатай инженер техникийн ажилчдыг бэлтгэх боломжийг бүрдүүлэх.							
1.8.1.	Бүс нутагт нэн шаардлагатай мэргэжлийн анги нэмэгдүүлэх.	Уул уурхай, цахилгаан хийн инженерийн ангийн нэмэгдсэн тоо		3	60.0	2022-2023 онд Уул уурхайн жишиг сургууль Политехникийн коллежид шинээр Зам барилгын машин механизмын оператор, Уул уурхайн нөхөн сэргээлтийн техникчийн тус бүр 1 ангийг шинээр нэмэгдүүлж, нийт 27 оюутан суралцаж байна.	90
1.8.2.	Их дээд сургуулийн дүйцүүлсэн хөтөлбөрөөр бакаврын боловсрол олгох	Дүйцүүлсэн хөтөлбөрийн тоо		2	80.0	Монгол Улсын ШУТИС, ХААИС-ийн Инженер, механикийн сургууль, Үндэсний техникийн их сургуулиудтай багш, оюутан дүйцүүлсэн хөтөлбөрөөр сургах гэрээ байгуулсан, 3 багш мэргэжлийн бакалаврын хөтөлбөрт суралцаж байна.	90
Зорилт 1.9. Шивээговь суманд нүүрс химийн болон эрчим хүчний үйлдвэрлэлийг бий болгоход бодлогоор дэмжих.							
1.9.1.	Шивээговь суманд нүүрс химийн болон эрчим хүчний үйлдвэрлэлийг бий болгоход бодлогоор дэмжих.	Бий болсон үйлдвэрлэлийн тоо		1	-	Хэрэгжих хугацаа болоогүй.	
Зорилт 1.10. Орон нутагт уул уурхайн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, олборлолт, тээвэрлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжүүдтэй нийгмийн хариуцлагын гэрээ байгуулан хамтран ажиллах.							

1.10.1.	Уул уурхайн олборлолтын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа ААН-тэй нийгмийн хариуцлагын гэрээ байгуулж, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх	Байгуулагдсан гэрээний тоо Ажлын байрны тоо		5 50	-	Шивээ-Овоо ХК-тай Шивээговь сумын Засаг дарга нь нийгмийн хариуцлагын гэрээг байгуулсан. Хагас жилийн байдлаар тус компаниас сумын наадмын үйл ажиллагаанд 3,0 сая төгрөг, сумын хог хаягдлын цэгийн түрж булшлах үйл ажиллагаанд хүн хүч, техник технологийн дэмжлэгийг тус тус үзүүлсэн. Хүрсэн түвшин Байгуулсан гэрээний тоо -1 Ажлын байрны тоо -....	100
1.10.2.	Уул уурхайн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл, тээвэрлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжүүдтэй нийгмийн хариуцлагын гэрээ байгуулж, ажлын байр нэмэгдүүлэх, дэд бүтэцийг сайжруулах	Байгуулагдсан гэрээний тоо Ажлын байрны тоо		40 120	-	Уул уурхайн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй 50 гаруй ААНБ-тай аймгийн Засаг даргаас 04 сарын 21-ний өдөр уулзалт зохион байгуулж нийгмийн хариуцлагын гэрээг 20 аж ахуйн нэгжтэй байгуулсан. Дээрх компаниудад одоогийн байдлаар 112 ажлын байраар хангагдан ажиллаж байгаа ба үүнээс 13 ажлын байр шинээр бий болон ажиллаж байна. Мөн хэлэлцүүлэг уулзалтаар бүтээгдэхүүн тээвэрлэлт хийж буй замын арчилгаа хамгаалалт, байгаль орчны сөрөг нөлөөлийг бууруулах талаар компаниуд нэгдсэн зохион байгуулалтад орох талаар тохиролцож агуулахуудыг битүүмжилсэн байгууламжтай болгох, автозамыг хайрган хучлагатай болгон мод тарих талаар үүрэг чиглэл өгсөн. Хагас жилийн байдлаар 4 аж ахуйн нэгж өөрийн эзэмшлийн талбайд 1290 мод, 3 Аж ахуйн нэгж Сүмбэр сумын нийтийн эзэмшлийн талбайд 740 мод тарьсан. Нийт 2030 мод тарьсан. Хүрсэн түвшин: Байгуулагдсан гэрээний тоо-20 Түр ажлын байрны тоо-19 Байнгын ажлын байрны тоо-13	100

<table>
<tr><td colspan="8">Зорилт 1.11. Орон нутагт шаардлагатай мэргэжлээр суралцах, мөн шилжин ирж ажиллах нарийн мэргэжлийн хүний нөөц, инженер, техникийн ажилтан, мэргэжилтнүүдийн ажиллаж, амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлж, санхүүгийн болон орон байрны дэмжлэгийг үзүүлэх.</td></tr>
<tr>
<td>1.11.1.</td>
<td>Орон нутагт шаардлагатай мэргэжлээр суралцах оюутнуудад гэрээ байгуулж, тэтгэлэг олгох</td>
<td>Дэмжлэг авсан оюутны тоо</td>
<td>10</td>
<td>15</td>
<td>30.0</td>
<td>Аймгийн Засаг даргын нэрэмжит оюутны тэтгэлэгт хөтөлбөрийг 07 дугаар сард зарлаж, зохион байгуулахтай холбогдуулан, Аймгийн Засаг даргын Тамгын газрын 2023 оны 02 дугаар сарын 14-ний өдрийн 03/81 дугаар албан бичгээр аймагт эрэлттэй ажлын байрны судалгааг авч нэгтгэхээр төрийн 47 байгууллагад маягт хүргүүлснээс 37 байгууллага албан бичгийн хариуг ирүүлсэн.

Нийт төрийн 37 байгууллагад 157 ажлын байр байгаагаас эрэлт ихтэйгээс эрэмбэлж нэгтгэлээ. Үүнд:

<table>
<tr><th>№</th><th>Мэргэжлийн нэр</th><th>Ажлын байрны тоо ширхэг</th></tr>
<tr><td>1</td><td>Эдийн засаг, нягтлан бодох бүртгэл, банк санхүү</td><td>24</td></tr>
<tr><td>2</td><td>Эрх зүйч, Төрийн удирдлага</td><td>13</td></tr>
<tr><td>3</td><td>Нийгмийн ажилтан, нийгмийн хамгаалал</td><td>10</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Зоо инженер технологи, Мал аж ахуйн биотехнологи, Мал зүйч менежер, малын их эмч, мал эмнэл зүй</td><td>8</td></tr>
<tr><td>5</td><td>Хүнс судлал, Хоол зүй, шим судлал, Хүнсний чанар,</td><td>6</td></tr>
</table>
</td>
<td>50</td>
</tr>
</table>

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td>
<table>
<tr><td></td><td>аюулгүй байдал, хүнс үйлдвэрлэлийн технологи, хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний технологи</td><td></td></tr>
<tr><td>6</td><td>Хөгжимчин, дуу хөгжмийн багш</td><td>6</td></tr>
<tr><td>7</td><td>Бүжигчин, бүжгийн багш-6</td><td>6</td></tr>
<tr><td>8</td><td>Эмч</td><td>6</td></tr>
<tr><td>9</td><td>Сувилагч</td><td>6</td></tr>
<tr><td>10</td><td>Анли хэлний багш</td><td>5</td></tr>
<tr><td>11</td><td>Математикийн багш</td><td>5</td></tr>
<tr><td>12</td><td>Анагаах ухаан, Анагаах ухааны оношилгоо, эмчилгээний технологи, Эм зүй, Нийгмийн эрүүл мэнд</td><td>5</td></tr>
</table>
Орон нутагт шаардлагатай мэргэжлээр суралцаж буй оюутнуудын судалгааг гарган ажиллаж байна.
Нэн шаардлагатай мэргэжлээр суралцаж буй 2 оюутны төлбөрт дэмжлэг үзүүлэхээр сумын ИТХ-ын хуралдаанаар 10 сая төгрөгийн төсвийг батлуулаад байна.
Хүрсэн түвшин:
Дэмжлэг авсан оюутны тоо-2
</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>1.11.2.</td>
<td>Шилжин ирсэн иргэдийг ажлын байр, нийгмийн баталгаагаар хангах арга хэмжээг зохион байгуулах</td>
<td>Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо
Ажлын байраар хангагдсан иргэний тоо</td>
<td></td>
<td>4
600</td>
<td>3.0</td>
<td>Шинэ сэргэлтийн бодлогын хүрээнд сум орон нутагт ажиллахаар анх удаа очиж байгаа багш, эмч, төрийн албан хаагчдыг орон байраар түр хангах цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр орон нутагт ажиллаж, амьдарч буй албан хаагчдын шилжилт</td>
<td>100</td>
</tr>
</table>

						хөдөлгөөний судалгааг гарган, шилжилт хөдөлгөөнийг хийлгүүлээд байна. Шивээговь суманд ажиллаж, амьдардаг 160 гаруй албан хаагчдын судалгааг гаргаж, орон байраар хангагдаагүй 7 албан хаагчдад байр болон орон сууцны түрээсийг бүрдүүлж өгсөн бөгөөд эрүүл мэндийн байгууллагын хүний нөөцийн хөгжлийг дэмжин УБХотод ажиллаж байсан хүний их эмчийг хөдөлмөрийн гэрээ байгуулан ажиллуулж байна. Орон нутагт нэн шаардлагатай төрийн албан хаагчийг дэмжих арга хэмжээний хүрээнд СИТХ-ын 2022 оны 04 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 04 тоот тогтоолоор батлагдсан төсвийн дагуу амьдрах байрны түрээсэнд 6 сарын төлбөрийн дэмжлэг үзүүлсэн байна. Сүмбэр суманд нэн шаардлагатай малын үржил бүртгэлийн мэргэжилтэн, зоо техникч, нийгмийн ажилтан, сэтгэл зүйч зэрэг ажлын байрны саналыг аймгийн Засаг даргын тамгын газрын нийгмийн бодлогын хэлтэст хүргүүлсэн. Шилжиж ирсэн 5 иргэн мал маллан амьдарч байна Хүрсэн түвшин: Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо-5 Ажлын байраар хангагдсан иргэний тоо -5	
1.11.3.	Орон нутагт байгаа сул ажлын байрыг нөхөх чиглэлээр арга хэмжээ зохион байгуулах	Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо Нөхөгдсөн сул орон тооны тоо		2 350	2.0	Сүмбэр суманд үйл ажиллагаа явуулдаг төрийн байгууллагуудад нэн шаардлагаттай бага ангийн багш, математикийн багш, орос хэлний багш, химийн багш, их эмч, сувилагч малын зоо техникч зэрэг ажлын байрны судалгааг төрийн албаны	70

						салбар зөвлөл, боловсрол шинжлэх ухааны газарт хүргүүлсэн. Байгууллагын хэмжээнд төрийн захиргааны 6 албан тушаалын сул орон тооны захиалгыг аймгийн Төрийн албаны зөвлөлийн салбар зөвлөлд хүргүүлж 3 сул орон тоо нөхөгдсөн. ТЖАХ-ийн ерөнхий шалгалтад түр томилгоотой 2 албан хаагч шалгалт өгч тэнцсэн. Шивээговь сумын “Төрийн албаны шалгалт”-д тэнцэн, нөөцөд бүртгэгдсэн иргэдтэй уулзаж, ажлын саналыг тавьсан бөгөөд 2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар 4 сул орон тоо нөхөгдсөн. Хүрсэн түвшин: Зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо-3 Нөхөгдсөн сул орон тооны тоо-9	
1.11.4.	Сул ажлын байранд ажиллах иргэдийг мэргэшил олгох сургалтыг үе шаттай зохион байгуулах	Сургалтад хамрагдсан иргэний тоо		150		Хугацаа болоогүй.	
Зорилго 2. Бизнесийн таатай орчныг бүрдүүлэх замаар эдийн засгийн өсөлтийг хангах							
Зорилт 2.1. Татварын шаталсан тогтолцоог хэрэгжүүлж, бизнес эрхлэгчид, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг татварын бодлогоор дэмжих.							
2.1.1.	Орон нутагт хавиараа хөдөлмөр эрхэлж байгаа иргэдэд татварын дэмжлэг үзүүлэх	Орон нутагт хувиараа хөдөлмөр эрхэлж байгаа иргэдийн төлсөн татварыг тодорхой хугацааны дараа шалгуур хангасан тохиолдолд буцаан олгодог болох НДШ төлөх хэмжээ хугацаанд өөрчлөлт оруулах		Санал хүргүүлсэн байна	-	Орон нутагт хувиараа хөдөлмөр эрхэлж байгаа иргэдийн төлсөн татварыг тодорхой хугацааны дараа шалгуур хангасан тохиолдолд буцаан олгодог болох санал хүргүүлэхээр төлөвлөн ажиллаж байна.	30

2.1.2.	Орон нутагт шилжин ирж ажиллаж байгаа боловсон хүчин, ажилагсдын НДШ-ийн 10%-ийг бууруулж 1% болгож, ХХОАТ-ыг мөн 1 % ногдуулан хөтөлбөр хэрэгжилтийн хугацаанд дэмжих бодлого хэрэгжүүлэх	Орон нутагт хувиараа хөдөлмөр эрхэлж байгаа иргэдийн төлсөн татварыг тодорхой хугацааны дараа шалгуур хөнгөсөн тохиолдолд буцаан олгодог болох НДШ төлөх хэмжээ хугацаанд өөрчлөлт оруулах		Санал хүргүүлсэн байна	-	Орон нутагт хувиараа хөдөлмөр эрхэлж байгаа иргэдийн төлсөн татварыг тодорхой хугацааны дараа шалгуур хангасан тохиолдолд буцаан олгодог болох санал хүргүүлэхээр төлөвлөн ажиллаж байна.	30
Зорилт 2.2. Чойр хотын болон Шивээговь, Баянтал сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг шинэчлэх, суурьшлын бүсийг өргөтгөх, хот төлөвлөлт, газар зохион байгуулалтыг сайжруулах.							
2.2.1.	Чойр хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг үе шаттай шинэчлэх	Чойр хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг хэсэгчлэн шинэчлэх		Гүйцэтгэл 100 хувь	200.0	Чойр хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөнд тодотгол хийх ажлын хүрээнд аймгийн Засаг даргын 2021.01.14-ны өдрийн А/07, 2023 оны 02 сарын 01-ны өдрийн А/26 тоот захирамжаар байгуулагдсан ажлын хэсэгт ажиллаж хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу олгогдсон газар олголт болон бүтээн байгуулалт, цаашид төлөвлөлт хийх шаардлагатай байршил зэрэгт судалгаа хийж, санал дүгнэлтийг 2023.03.20-21-ний өдрүүдэд Барилга хот байгуулалтын яам болон Газар зохион байгуулалт, геодези зураг зүйн газар, Хот төлөвлөлт судалгааны институт, Барилгын хөгжлийн төв зэрэг газруудад танилцуулж, мэдээлэл, санал солилцох, зөвөлгөө, зөвлөмж чиглэл авах ажлыг зохион байгуулан ажилласан. Ажлын хэсгийн санал дүгнэлтийг аймгийн ИТХ-р батлуулж, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах тендер шалгаруулалтыг зарлаж, гүйцэтгэгч сонгон шалгараагүй байна.	30

2.2.3	Шивээговь, Баянтал сумын хотын хөгжлийн төлөвлөгөөг шинэчлэх шаардлагатай хөрөнгийг шийдвэрлүүлэх	Хөрөнгийн асуудлыг шийдвэрлэсэн байна.		Гүйцэтгэл 100 хувь	1000.0	Шивээговь сум 2013-2030, Баянтал сум 2014-2030 он хүртлэх хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг батлан мөрдөн ажиллаж байна. Хагас жилийн байдлаар Баянтал сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөнд өөрчлөлт тодотгол оруулах асуудал сумын ИТХ-р дэмжигдэж, шаардлагатай хөрөнгийг шийдвэрлэхээр ажиллаж байна.	30
Зорилт 2.3. Дэд бүтцийг өргөтгөх, инженерийн байгууламжуудын хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх замаар бизнес эрхлэх таатай орчныг бүрдүүлэх.							
2.3.1.	Дулааны станцын барилгын ажлыг үргэлжлүүлэх	Гүйцэтгэлийн хувь	10	100			
2.3.2.	Төмөр замын 2 хэлхээний шугамын шинэчлэлийн ажлыг хийх	Гүйцэтгэлийн хувь	-	70	6100.0		
2.3.3.	Аймгийн төвийн цэвэрлэх байгууламжийн барилгын ажлыг үргэлжүүлэх	Гүйцэтгэлийн хувь	10	70			
Зорилт 2.4. Бизнес эрхлэгчид болон гарааны бизнесийг зээлийн болон газрын бодлогоор дэмжих							
2.4.1.	Бизнес эрхлэгчдийг орчин үеийн техник технологийн дэвшил, инновацид тохируулж одоо байгаа уламжлалт бизнес, шинэ бизнесээ хөгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх арга зүйн сургалтад хамруулах, хоршоо хөгжүүлэх сангийн зээлийн бодлогоор дэмжих	Зохион байгуулсан сургалтын тоо Хамрагдсан бизнес эрхлэгчдийн тоо Зээлд хамрагдсан иргэн, хоршоо, ААН-ын тоо Инноваци нэвтрүүлсэн бизнес эрхлэгчдийн тоо	4 62 5 -	4 100 3 1	237,0 сая төгрөг	Сүмбэр сумын хэмжээнд идэвхитэй үйл ажиллагаагаа явуулж буй 16 хоршооны дэлгэрэнгүй мэдээллийг гаргаж ХААХХолбоод хүргүүлсэн. ХААХХолбоотой хамтран хоршооны гишүүдийг чадавхижуулах, үйл ажиллагаа нь өргөжүүлэх, бусад аймаг сумын хоршоодын үйл ажиллагаатай танилцах туршлага солилцох, уулзалт зөвлөгөөн зохион байгуулах талаар 15 заалт бүхий ажлын төлөвлөгөөг боловсруулсан. Сүхбаатар аймагт зохион байгуулагдсан "Хоршоод мах боловсруулах үйлдвэрийн бизнес түншлэл" зөвлөгөөнд 4 хоршооны 6 гишүүн хамрагдсан. Үүний хүрээд мах худалдан борлуулах талаар Дорнод	100

						аймгийн 2 хоршоотой хамтран ажиллах гэрээ байгуулсан. Шивээговь сумын 1-р багийн иргэн давсаар бэлэг дурсгалын зүйл үйлдвэрлэн зах зээлд нийлүүлэн ажиллаж байна. Хүрсэн түвшин: Зохион байгуулсан сургалтын тоо-1 Хамрагдсан бизнес эрхлэгчдийн тоо-16 Зээлд хамрагдсан иргэн, хоршоо, ААН-ын тоо-0 Инноваци нэвтрүүлсэн бизнес эрхлэгчдийн тоо -1	
Зорилго 3. Хөрөнгө оруулалтыг нэмэгдүүлж, суурь дэд бүтцийг өргөтгөж, иргэдийн ажиллаж, амьдрах орчин, нөхцлийг сайжруулах, ажлын байраар хангах, хүний хөгжлийг дэмжих замаар нийгмийн харилцааг хөгжүүлэх зорилтын хүрээнд:							
Зорилт 3.1.Шилжин ирж байгаа иргэдийг орон сууцаар хангах зорилгоор хуучин орон сууцыг засварлах, шинээр барих ажлыг төр болон хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтаар шийдвэрлэх.							
3.1.1.	Баянтал сумандб 480 айлын орон сууцыг үе шаттай засварлах	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь		30		Тус ажил нь эхний хагас жилийн байдлаар хэрэгжээгүй.	
3.1.2.	Шивээговь суманд 75 айлын орон сууцыг үе шаттай засварлах	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь		30		Сүмбэр сумын Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын 2020 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдрийн 10 дугаар тогтоол, Аймгийн Засаг даргын 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрийн А/420 дугаар захирамжид тусгагдсан хаус хороолол төслийн газарт хаус хороолол байгуулах төслийг хэрэгжүүлэхээр 9 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажлын хэсэг байгуулагдаж ажлын даалгавар боловсруулж байна. Хүрсэн түвшин: Ажлын гүйцэтгэлийн хувь-70	70
3.1.3.	Сүмбэр суманд 40 айлын хаус хороололыг эхлүүлэх	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь	-	30	-	Сүмбэр сумын 3 дугаар багт байрлах 6672м2 бүхий газарт синглэ, твин хаус хосолсон 32 айлын хаус хорооллын төсөл сонгон шалгаруулалтыг 6 дугаар сарын 13-27-ны өдрүүдэд зохион	30

						байгуулж, гүйцэтгэгч сонгон шалгарааагүй байна. Ажлын даалгаврыг шинэчлэн боловсруулж дахин зарлахаар бэлтгэл ажлыг хангаж байна.	
3.1.4.	Сүмбэр суманд 315 айлын орон сууцыг шинээр ашиглалтанд оруулах	Ажлыг эрчимжүүлж эхний блокыг ашиглалтанд оруулсан байна	-Газар олголт хийгдсэн -Ажил эхэлсэн	120 айл	-	Хэрэгжих хугацаа болоогүй	-
3.1.5.	Сүмбэр суманд 49 айлын таун хаус хорооллын шагаруулалтыг зохион байгуулж, ажлыг эхлүүлэх	Зураг төслийн дагуу шалгаруулалт зарлаж барилгын ажлыг эхлүүлэх	Зураг хийгдсэн	49 айл	-	Тус ажил нь эхний хагас жилийн байдлаар хэрэгжээгүй.	-
3.1.6.	Төмөр замын ажилчдын орон сууц барих асуудлыг шийдвэрлүүлэх, шаардлага тавих	Холбогдох багууллагад хандаж орон сууц барих асуудлыг шийдвэрлүүлсэн байна	Газар олголт хийгдсэн	20 айл	-	Барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэгч “Дөрвөн Энх Оюу” ХХК ажлын зурагт өөрчлөлт оруулж, 60 айлын орон сууцны барилга угсралтын ажлын бэлтгэл ажлыг хангаж, Барилгын хөгжлийн төвд зураг төсвийг дахин хянуулж байна.	30
3.1.7.	Экосүмбэр хотхоны асуудлыг шийдвэрлэж, барилгын ажлыг үргэжлүүлэх, өөр аж ахуйн нэгжээр барилгын ажлыг хийлгэх арга хэмжээ авах 120 айлаас	Холбогдох байгууллагатай хамтарч асуудлыг шийдвэрлүүлэх арга хэмжээ авсан байна	- Газар олголт хийдсэн, барилгын ажил дутуу -51 ашиглалт анд орсон	-29 айлын орон сууцыг ашиглалт анд оруулна	-	Экосүмбэр хотхоны барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэгч “Ус био инженеринг” ХХК-тай байгуулсан төсөл хэрэгжүүлэх гэрээний сунгалтыг 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдөр дутуу гүйцэтгэлтэй 15, 16 дугаар байрыг 2023 онд ашиглалтад оруулж, барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэлээр гэрээг дахин сунгахаар нэмэлт гэрээ байгуулав. 8 дугаар сарын 1-ны өдрөөс барилга угсралтын ажлыг эхлүүлэхээр бэлтгэл ажлыг хангаж, дутуу гүйцэтгэлтэй барилгуудыг лабораторын шинжилгээнд хамруулж байна.	30
Зорилт 3.2. Газар зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хүрээнд шилжиж ирсэн иргэдэд амьдрах газрын асуудлыг шийдвэрлэх							
3.2.1.	Сүмбэр суманд өмчлүүлэх газрын 20%-ийг шилжин ирсэн иргэдэд тодорхой	шаардлага хангасан иргэдэд газар олголт хийгдсэн байна		40 иргэн		2023 онд Сүмбэр суманд газар олголт хийгдэхгүй болно.	-

	шаардлагад нийцүүлэн дагуу олгох						
3.2.2.	Баянтал суманд өмчлүүлэх газрын 20%-ийг шилжиж ирсэн шаардлага, шаардлага хангасан иргэдэд олгох	шаардлага хангасан иргэдэд газар олголт хийгдсэн байна		12 иргэн		Монгол улсын Засгийн газрын 2023 оны 03 дугаар сарын 22-ны өдрийн 105 дугаар тогтоолоор 2023 онд өмчлүүлэх газрын нийт хэмжээ, байршил, зориулалтыг тогтоож баталсан бөгөөд Баянтал суманд 58 иргэнд газар олголтыг хийхээр бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж байна. Одоогоор шилжиж ирсэн иргэдээс хүсэлт ирээгүй болно.	-
3.2.3	Ерөнхий төлөвлөгөөнд тусгагдсан орон сууц барих зориулалттай газарт өөрийн хөрөнгөөр орон сууц барих иргэн, аж ахуйн нэгжийн газрын асуудлыг дэмжих	-Мэдэлэл сурталчилгаа хийсэн байна -Газрын асуудлыг шийдвэрлэсэн байна		3 байршил		Чойр хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөнд тусгагдсан нийтийн эзэмшил болон амины орон сууцны байршил, төлөвлөлтийг 48 аж ахуйн нэгж байгууллагад "Мэдээллийн цаг" хийх ажлын хүрээнд танилцуулж, хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг аймгийн вэйб сайт болон байгууллагын сайтад байршуулан сурталчилж байна. Хагас жилийн байдлаар өөрийн хөрөнгөөр орон сууц барих хүсэлт 1 бүртгэгдэж, архитектур төлөвлөлтийн даалгаврыг олгосон.	30
Зорилт 3.3. Аймгийн хэмжээнд газар тариалангийн бүс нутгийг бий болгож газар тариалангийн үйлдвэрлэлийг дэмжих							
3.3.1.	Аймгийн хэмжээнд газар тариалангийн бүс нутгийг бий болгож, хүнсний ногоо болон тэжээлийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх	Бий болсон бүс нутгийн хэмжээ, га Шинээр эргэлтэд орсон талбай /га/ Хүнсний ногооны үйлдвэрлэл, хангамж /%/ Тэжээлийн үйлдвэрлэлийн нэмэгдсэн хувь хэмжээ		7500 50 60-аас дээш 60-аас дээш	-		
Зорилт 3.4. Мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх, эрсдлээс хамгаалах, эрчимжсэн аж ахуйг дэмжих.							

3.4.1.	Мал аж ахуйн үйлдвэрлэлээс мах бэлтгэл, махны нөөц бүрдүүлэлтийг нэмэгдүүлэх, экспортын эрхтэй ААН-тэй хамтран ажиллах	Уламжлалт аргаар бэлтгэсэн мах /тн/ Махны нөөцийн хэмжээ /тн/ Экспортын эрхтэй ААН-тэй гэрээтэй иргэн, ААН		3000 100-аас дээш 25-аас дээш		Энэ оны 04 сарын 15-аас Сүмбэр Буянт ХХК нь иргэдэд 20 тн нөөцийн мах худалдан борлуулсан. Мөн 2 аж ахуйн нэгж 2,1 тн ангилсан мах худалдан борлуулсан байна. Биржийн итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчөөр 1 аж ахуйн нэгж үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Сумын хэмжээнд уламжлалт аргаар 12,5 тн мах бэлтгэн худалдан борлуулагдсан. Шивээговь суманд хагас жилийн байдлаар махны сорьцын тоо-10 ширхэг, эх материалын хэмжээ-8 тн мал эмнэлгийн газарт хүргүүлэн хүнсэнд тэнцсэн хариу ирсэн. Хүрсэн түвшин: Уламжлалт аргаар бэлтгэсэн мах /тн/:12.5 Махны нөөцийн хэмжээ /тн/-8 Экспортын эрхтэй ААН-тэй гэрээтэй иргэн, ААН-0	90
3.4.2.	МАА-н үйлдвэрлэлийг эрсдлээс хамгаалах, нөөцийн бүрдүүлэлтийг хангах, тэжээлийн үйлдвэрлэлийг нэмэгдүүлэх	Аймаг, сумын аюулгүйн нөөцийн бүрдүүлэлт /%/ Тэжээл тариалсан талбай /га/ Хураасан ургац /тн/		90-ээс дээш 60-өөс дээш 100-аас дээш		Сүмбэр суманд хадлан бэлтгэл 8,9 дүгээр сард хийгдэнэ. Одоогийн байдлаар ногоон тэжээл тариалахаар бэлтгэл ажлыг хийн ажиллаж байна. 2023 оны 02 дугаар сарын 11-12-ны өдрүүдэд сумын аюулгүй нөөцийн өвс тэжээлийг малчин өрхүүдэд тараасан. Нийт 160 өрх өрх, давхардсан тоогоор 80 өрхөд тэжээлийг олгосон.Сумын эргэлтийн талбайн хэмжээ 65 га бөгөөд өмнөх онд 21,2 га тариалалт хийсэн бөгөөд энэ онд 22 га талбайд тариалалт хийхээр тариаланчид бэлтгэл ажлыг ханган ажиллаж байна. Цаг агаарын нөхцөл байдлаас шалтгаалан тариалалт эхлээгүй байна. Шивээговь сум мал аж ахуйн салбарын өвөлжилтийн бэлтгэл ажлыг	

						хангахаар Малын тоо толгойн албан татвараас 5,5 сая төгрөгөнд тэжээл худалдан авж, сумын аюулгүй нөөцийг 1000 боодол өвсөөр бэлтгэн бэлэн байдлыг хангаж ажилласан. Мөн аймгийн Онцгой байдлын комиссын хуралдаанаар хаваржилт хүндэрсэнтэй холбогдуулан малчин, мал бүхий иргэдэд 5 боодол өвс үнэ төлбөргүй тараасан бөгөөд нийт 116 малчид 1000 боодол өвсөөр хангагдсан байна.Тэжээлийн ургамал овьёос 1 га талбайд тариалсан. Царгас 2 га талбайд тариалаад байна. Хүрсэн түвшин: Аймаг, сумын аюулгүйн нөөцийн бүрдүүлэлт /%/ Тэжээл тариалсан талбай /га/ Хураасан ургац /тн/	
3.4.3.	Эрчимжсэн мал аж ахуйн болон гахай, шувууны томоохон аж ахуйн хөгжлийг дэмжих, бүс байршлын мэдээллийг нийтэд сурталчлах, зээлийн болон татварын бодлогоор дэмжих	Махны чиглэлийн үхэр, хонины аж ахуй Гахайн өрхийн аж ахуй Шувууны өрхийн аж ахуй 1000-аас дээш өндөглөгчтэй аж ахуй 200-аас дээш үндсэн мэгжтэй аж ахуй		10-аас дээш 15-аас дээш 20-оос дээш 1-ээс дээш 1-ээс дээш		Сүмбэр сумын хэмжээнд 194 гахай, 160 тахиа, галуу 14, цацагт хяруул 1 нийт 369 тэжээвэр амьтан тоологдсон байна Энэ нь өмнөх оноос гахай 41, тахиа 72 толгойгоор өссөн үзүүлэлттэй байна. Одоогийн байдлаар 0,2 тн тахиа, 1,9 тн гахайн мах үйлдвэрлэсэн нь өмнөх оны энэ үеэс 0,09 тн махаар нэмэгдсэн байна Шивээговь сумын хэмжээнд гахайн аж ахуй эрхэлдэг өрх нийт 4 өрх, шувууны аж ахуй эрхэлдэг 1 иргэн үйл ажиллагаа явуулж байна. Хүрсэн түвшин: Өмнөх онтой харьцуулахад үйлдвэрлэсэн өндөгний тоо - 1 хувь, гахайн махны хэмжээ 1 хувь, үйлдвэрлэсэн тахианы махны хэмжээ 0.5 хувиар тус тус нэмэгдсэн байна. Хүрсэн түвшин: Махны чиглэлийн үхэр, хонины аж ахуй-	

						Гахайн өрхийн аж ахуй- Шувууны өрхийн аж ахуй- 1000-аас дээш өндөглөгчтэй аж ахуй- 200-аас дээш үндсэн мэгжтэй аж ахуй-	
3.5. Хүн амын өсөлттэй уялдуулан сургууль, цэцэрлэгийг өргөтгөж, хүчин чадлыг нэмэгдүүлж, сургалтын чанар, хүртээмжийг дээшлүүлэх.							
3.5.1.	Шивээговь сумын 3-р сургуулийн барилгын ажлыг үргэлжлүүлэх	Барилгын ажлын гүйцэтгэлийн хувь	10	100	4133.0	Тухайн барилгын санхүүжилтийг 2024 оны Улсын төсвийн төсөлд оруулсан.	30
3.5.2.	Шивээговь сумын 3-р цэцэрлэгийн өргөтгөлийн барилгын ажлыг үргэлжлүүлэх	Барилгын ажлын гүйцэтгэлийн хувь	30	100	2,135.7	Шивээговь сумын 150 хүүхдийн цэцэрлэгийн өргөтгөлийн барилгын ажлын гүйцэтгэгчээр “Моннич кон Трейд” ХХК шалгарч, барилгын ажлын гүйцэтгэл 50 хувьтай явагдаж байна.	30
3.5.3.	Сүмбэр сумын 5-р цэцэрлэгийн өргөтгөлийн барилгыг ашиглалтад оруулах	Барилгын ажлын гүйцэтгэлийн хувь	70	100	1,619.0	Сүмбэр сумын 5 дугаар цэцэрлэгийн тус бүр 150 хүүхдийн 2 цэцэрлэгийн барилгын 1 барилга ашиглалтад орж, 1 барилгын гүйцэтгэл 75 хувьтай байна.	30
3.5.4.	Сүмбэр сумын 1, 5 дугаар сургуулийн 320 хүүдийн өргөтгөлийн барилгын санхүүжилтийг шийдвэрлүүлэх	Барилгын ажлыг эхлүүлсэн байна	Зураг төсөв хийгдсэн	30	6,977.2 12,878.5	Сүмбэр сумын 1, 5 дугаар сургуулийн 320 хүүдийн өргөтгөлийн барилгын санхүүжилтийг 2024 оны Улсын төсвийн төсөлд оруулсан.	30
3.5.5.	Сүмбэр сумын 6-р цэцэрлэгийн 150 хүүхдийн өргөтгөлийн барилгын санхүүжилтийг шийдвэрлэх.	Барилгын ажлыг эхлүүлсэн байна	Зураг төсөв хийгдсэн	30	3,001.4	Сүмбэр сумын 6 дугаар цэцэрлэгийн өргөтгөлийн барилгын зураг төсөв 2022 онд хийгдсэн. Барилгын ажлын төсвийг 2024 оны Улсын төсвийн төсөлд саналаа оруулсан байна.	30

3.5.6.	2-р сургуулийн дотуур байрны барилгын засварын санхүүжилтийг шийдвэрлэх	Барилгын ажлыг эхлүүлсэн байна	Зураг төсөв хийгдсэн	30	1,479.4	Сүмбэр сумын 2 дугаар сургуулийн дотуур байр засварлах зураг төсөв нь хийгдсэн.	30
3.5.7.	Орон нутгийн ерөнхий боловсролын сургуулийн сургалтын чанарыг дээшлүүлэх	Сургалтын чанарын хувь	71.7	74.7	6,300.0	Аймгийн Засаг даргын 2023 оны 02 дугаар сарын 10-ны өдрийн А/41 дугаар захирамжийн 7 дугаар хавсралтаар батлагдсан “Боловсролыг дэмжих арга хэмжээ” нь 7 зорилтын хүрээнд 11 арга хэмжээг 25.0 сая төгрөгийн санхүүжилтээр зохион байгуулахаар төлөвлөвсөн. 2023 оны хагас жилийн байдлаар багш нарыг мэдлэг ур чадварыг сайжруулах сургалт 2, элсэлтийн ерөнхий шалгалтад бэлтгэх сорилго шалгалт 2 удаа, иргэд, төрийн албан хаагч, сурагч, багш нарын монгол бичгийн мэдлэгийг дээшлүүлэх зорилгоор зохион байгуулагддаг МУ-н гавъяат багш Н.Түмэн-Өлзийн нэрэмжит монгол бичгийн олимпиадын Бичвэр, бүтээлийн төрөл, багш нарын ёс зүй болон иргэдийн зөв хандлага төлөвшүүлэх зорилгоор 4 видео, шторк бэлтгэж, нийт 5 үйл ажиллагаанд 6,4 сая төгрөгийг зарцуулан, нийт 97 багш, 1132 сурагч, 125 иргэд, төрийн албан хаагчдийг хамруулсан байна. 2023 оны 4 дүгээр сард орон нутагт нэн шаардлагатай ажлын байранд ирж ажиллаж буй байрны түрээсийн дэмжлэг хамрагдах хүсэлт гаргасан ерөнхий боловсролын сургуулийн 4 багшид 9.0 сая төгрөгийн дэмжлэгийг өгч ажиллалаа.	70

						2023 оны 05 дугаар сарын 15-ны өдрөөс 05 дугаар сарын 19-ны өдрийг хүртэл хугацаанд ерөнхий боловсролын сургуулийн болон багшийн гүйцэтгэлийн үнэлгээг “Боловсролын ерөнхий газар”-ын томилогдсон комисстой хамтран зохион байгуулсан. Аймгийн хэмжээнд нийт 179 багш үнэлгээнд хамрагдаж, давхардсан тоогоор 3929 суралцагч үнэлгээнд хамрагдлаа. Сургууль бүр дээр томилогдсон комисс үнэлгээний 6 чиглэлээр үнэлгээ хийж, системд оруулж тайлангаа баталгаажуулсан. Үнэлгээний дүн гараагүй байна.	
3.6. Хүн амын өсөлттэй уялдуулан эрүүл мэндийн байгууллагуудын хүчин чадал, хүний нөөцийн хангамжийг нэмэгдүүлж, эрүүл мэндийн тусламж үйлилгээний чанар хүртээмжийг дээшлүүлэх.							
3.6.1.	АШУИС-ын Дорноговь аймгийн салбартай хамтран сувилагч мэргэжилээр орон нутагт нь ажлын байран дээр нь үнэ төлбөргүй сургах ажлыг хэрэгжүүлэн	Сувилагч мэргэжлээр сургаж төгсгөсөн хүүхдийн тоо	-	10	-	АШУИС-ын Дорноговь аймгийн салбартай хамтран орон нутагт Сувилагчийн анги нээж, 2 дахь жилдээ сувилагч мэргэжлээр 9 оюутан ажиллангаа суралцаж байна.	50
3.6.2	Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудын санхүүжилтийн үр дүнгээр иргэдэд хүргэх эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг өргөжүүлж өрхийн эрүүл мэндийн төвийг 2022 оны 08 сарын 21-ны өдрийн А-422 дугаар тушаалын хүрээнд өрхийн эрүүл мэндийн төвийг 2 болгож зохион байгуулна.	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийг тушаалын дагуу 2 болгосон байна	-	Гүйцэтгэл ийн хувь 100	-	Аймгийн хүн амын өсөн нэмэгдэж буй эрүүл мэндийн эрэлт хэрэгцээнд нийцүүлж, иргэд, үйлчлүүлэгчдийн сэтгэлд хүрсэн аюулгүй, хүртээмжтэй тусламж үйлчилгээг сайжруулах зорилгоор Сүмбэр суманд өрхийн эрүүл мэндийн төвийг шинээр байгуулах шаардлага байна. Иймд “Алсын хараа 2050” урт хугацааны хөгжлийн бодлогыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны хүрээнд Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны “Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн үлгэрчилсэн дүрэм” батлах тухай А/212 дугаар	30

						тушаалын 1.7, Эрүүл мэндийн сайд, аймгийн Засаг даргын 2023 оны хамтран ажиллах гэрээний 3.2.5.1 дэх заалтыг үндэслэл болгож, Сүмбэр сумын хэмжээнд шинээр өрхийн эрүүл мэндийн төв байгуулах хүсэлтийг Эрүүл мэндийн сайдад хүргүүлсэн. Эрүүл мэндийн сайдаас хариу ирүүлсэний дагуу шинээр өрхийн эрүүл мэндийн төв байгуулах тооцоо, судалгаа хийж, 2024 оны төсвийн жилээс хэрэгжүүлэх	
3.6.3.	Найрамдал хотхоны өрхийн эрүүл мэндийн төвийн барилгын зураг төсвийг хийлгэх	Гүйцэтгэлийн хувь		100	20.0	Сүмбэр сумын 3 дугаар багт өрхийн эрүүл мэндийн төвийн шинэ барилга барих газрын асуудлыг шийдвэрлэсэн. Орон нутгийн хөрөнгөөр барилгын зураг төсөл хийлгэх төсөв батлагдаж, гүйцэтгэгчээр шалгарсан “Болор төсөл” ХХК-тай гэрээ байгуулан ажиллаж байна. Өрхийн эмнэлгийн барилгын нэг маягийн зураг гаргуулах албан хүсэлтээ Эрүүл мэндийн яаманд хүргүүлээд байна.	30
3.7. Иргэдийн ажиллаж амьдрах орчин нөхцөлийг сайжруулах							
3.7.1.	Баянтал сумын ундны усны эх үүсвэрт өргөх станц байгуулах.	Ажлын гүйцэтгэлийн хувь		100	600.0		
3.7.2.	Баянтал, Шивээговь сумыг улсын чанартай босоо тэнхлэгийн авто замтай хатуу хучилттай авто замаар холбох	Шивээговь сумын замын ажлын гүйцэтгэлийн хувь Баянтал сумын замын ажлын гүйцэтгэлийн хувь	30 -	80 10	5,300.0 2,000.0	2023 онд сумын төв рүү хатуу хучилттай авто зам тавигдахаар 200.0 сая төгрөг төсөвлөгдсөн. Хүрсэн түвшин: Шивээговь сумын замын ажлын гүйцэтгэлийн хувь-?	

						Баянтал сумын замын ажлын гүйцэтгэлийн хувь-?	
3.7.3.	Сумдын ундны усны эх үүсвэрийн нөөцийн нарийвчилсан судалгаа хийх, санхүүжилтийг шийдвэрлүүлэх.	Санхүүжилт шийдвэрлүүлэх саналаа холбогдох газарт хүргүүлсэн байх Нөөцийн судалгаа хийгдсэн байдал	Шинэ ажил	Шаардлагатай төсвийг шийдвэрлүүлсэн байх		Ундны усны эх үүсвэрийн нөөцийн нарийвчилсан судалгааг аймгийн УГГХДТСГ-тай хамтран 3 дугаар улиралд зохион байгуулахаар төлөвлөөд байна. Санхүүжилтийг УГГХДТСГазар шийдвэрлэнэ. Хүрсэн түвшин: Хугацаа болоогүй.	
3.7.4.	Нийтийн эзэмшлийн ногоон байгууламжийн талбайг үе шаттайгаар нэмэгдүүлэх	Ногоон байгууламж /талбай/ Зүлэгжүүлсэн талай	14 га	25 га 0.3 га	140.0 сая	Нийтийн эзэмшлийн ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх ажлын хүрээнд ойн зурваст төрийн болон орон нутгийн өмчийн 24 байгууллага 863 мод нөхөн тарьж, 650 гаруй албан хаагч хамрагдаж 2600 гаруй хайлаас модыг мод үржүүлгийн газрын хуваарьт талбайд тарьж ажилласан. Сүмбэр сумын төвийн 3 багийн 568 өрх 4 нэр төрлийн 1700 ширхэг модыг хашаандаа тарьж ажилласан байна. Шивээговь сум төвийн 3 багийн 19 иргэн нийтийн эзэмшлийн 2 цэцэрлэгт хүрээлэнд 2 нэр төрлийн 68 ширхэг модыг тарьсан. Хүрсэн түвшин: Ногоон байгууламж /талбай/-3 Зүлэгжүүлсэн талбай-5	
3.7.5.	Хог хаягдлын менежментийг сайжруулах, хог хаягдлыг ангилан ялгах, дахивар авах цэг байгуулж үйл ажиллагааг тогтмолжуулах	Байгуулагдсан дахивар авах цэгийн тоо Ажлын байрны тоо Дахиварт нийлүүлсэн хог хаягдлын хэмжээ Дэмжлэг үзүүлсэн байдал	2 2 11 тн	3 12 Гүйцэтгэл /зээл болон бусад/		Сүмбэр сумын төвийн 3 баг бүрт хог хаягдлыг бууруулах, эдийн засгийн эргэлтэд оруулах санал санаачилга гаргах, зохион байгуулах үүрэг бүхий орон тооны бус иргэдийн бүлэг, хоршоог 3 дугаар улиралд зохион байгуулахаар төлөвлөн 6,0 сая төгрөгийг төсөвлөөд байна. Шивээговь сумын төсвийн 5 албан байгууллага “Хог хаягдлын менежмент”-ийн төлөвлөгөөг гарган, үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлж байна. Хог хаягдлын асуудалтай	100

							холбоотойгоор сумын Засаг даргын 2023 оны 04 дүгээр сарын 06-ны өдрийн А/45 дугаар захирамжаар 04 дүгээр сарын 10-ны өдрөөс 04 дүгээр сарын 28-ны өдрийг хүртэл хяналт шалгалт зөвлөгөөний ажлыг хийн. Төв талбайн өдөр тутмын цэвэрлэгээнд тогтмол байлгах үүднээс 2 ажилтанг цалинжуулан ажиллаж байна. Байгууллага бүр өөрийн хариуцсан нийтийн эзэмшлийн талбайн цэвэрлэгээг өдөр бүр хийлгэх ажилтанг гэрээлж, сар бүр 50 мянган төгрөгөөр урамшуулж байна. Хүрсэн түвшин: Байгуулагдсан дахивар авах цэгийн тоо-0 Ажлын байрны тоо-2 Дахиварт нийлүүлсэн хог хаягдлын хэмжээ-0 Дэмжлэг үзүүлсэн байдал- Хэрэгжилт-100	
3.7.6.	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд төвийн ногоон байгууламжийн арчилгааны ажлыг үе шаттайгаар хувийн хэвшил, иргэн ААН-аар гүйцэтгүүлэх, модны үрсэлгээ, суулгац бэлтгэж буй иргэдийг худалдан авалтаар дэмжих замаар байнгын болон улирлын чанартай ажлын байруудыг бий болгож, улирлын чанартай хөдөлмөр эрхлэлтийн төсөлд иргэдийг хамруулах	Байнгын ажлын байрны тоо Түр ажлын байрны тоо	5 100	Байнгын ажлын байр 15 Улирлын чанартай ажлын байр 120		Төвийн ногоон байгууламжийн арчилгааны ажлыг нэмэгдүүлэх зорилгоор ХХҮГ-тай хамтран ажилгүй 45 иргэнийг түр ажлын байраар хангаж нийтийн эзэмшлийн тохижилт, ногоон байгууламжийн арчилгааг хариуцуулан ажиллаж байна. Мөн 1-р баг "Ногоон төгөл" хүүхдийн тоглоомын талбай, 2-р баг "Гомбосүрэн ноёны цэцэрлэгт хүрээлэн"-ийн усалгаа арчилгааг 6 сарын хугацаатай хариуцуулахаар 2 иргэнтэй гэрээ байгуулаад байна. 2023 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдөр "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 3 зорилт 27 арга хэмжээний хүрээнд батлуулан, 2023 оны эхний хагас жилийн байдлаар	90	

						52.3 % гүйцэтгэлтэй байна. “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд Сумын Засаг даргын А/62 дугаар захирамжийн дагуу гэрээ байгуулан 4000ш, 80-100см өндөр 3 настай хайлаас модыг худалдан авч иргэдэд тараан мод бутны тарилтыг хийлгэсэн байна. - ИШОНӨААТҮГ-250ш хайлаас - ЕБС- 300ш хайлаас - Соёлын төв- 60 ш хайлаас - ЗДТГ-р – 180ш хайлаас - Цагдаагийн хэсэг – 100ш хайлаас - Страто ХХК – 1700ш хайлаас, 300ш улиас - 3-р цэцэрлэг – 400ш хайлаас - ЭМТ – 100ш хайлаас - МАК – 200ш хайлаас Нийт таригдсан: 3590 ш мод бут сөөг Нэмэлтээр 4000ш хайлаас мод таригдана. Нийт 7290ш хайлаас, 300ш улиас мод хаврын улиралд таригдана. Хүрсэн түвшин: Байнгын ажлын байрны тоо-0 Түр ажлын байрны тоо-2 Хэрэгжилт-90	